

इति पुरोनुवाक्या । यमादित्या इति याज्या । एतच्चोभयं नवो नवो भवतीत्यनुवाके व्याख्यातं ।

अथाहोरात्रेष्टौ पुरोऽनुवाक्यामाह । “ये विरूपे समनसा संव्ययन्ती । समानं तन्तुं परिता तनाते । विभू प्रभू अनुभू विश्वतो ऊवे । ते नो नक्षत्रे हवमागमेतं” इति । ‘विरूपे’ शुक्लकृष्णवर्णतया परस्परविलक्षणे, ‘समनसा’ समानमनस्के, ‘संव्ययन्ती’ समन्तादाच्छादयन्ती । यथा शुक्लकृष्णे वस्ते शरीरमाच्छादयतः तद्वदेते सर्वं जगदाच्छादयतः । ‘समानम्’ एकरूपं, ‘तन्तुं’ नीयमानं यज्ञं, सम्बत्सरं वा, ‘परिता तनाते’ परितो विस्तारयतः । ‘विभू’ व्याप्तिमत्यौ, ‘प्रभू’ शक्तियुक्ते, ‘अनुभू’ अनुभवयोग्ये, तादृश्यौ देवते अहं ‘विश्वतः’, ‘ऊवे’ । ‘ते’ युवां ‘नक्षत्रे’, केनचित् नक्षत्रविशेषेण युक्ते । अनुष्ठानदिने ‘नः’ अस्मदीयं, ‘हवं’ यज्ञं प्रति, ‘आगमेतं’ आगच्छतं ॥

तत्रैव याज्यामाह । “वयं देवी ब्रह्मणा सम्बिदानाः । सुरत्नासो देववीतिं दधानाः । अहोरात्रे हविषा वर्द्धयन्तः । अति पाप्मानमतिमुक्त्या गमेम” इति । ‘वयं’ यजमानाः, ‘ब्रह्मणा’ मन्त्रेण, ‘सम्बिदानाः’ ऐकमत्यङ्गताः, ‘सुरत्ना’ शोभनरत्नसदृशेन हविषाख्येन युक्ताः, ‘देववीतिं’ देवानामशनं, ‘दधानाः’ सम्पादयन्तः, ‘अहोरात्रे’, ‘देवी’ देव्यौ, अनेन ‘हविषा’, ‘वर्द्धयन्तः’, ‘पाप्मानम्’, अस्मदीयं ‘अतिगमेम’ अतिक्रम्य गच्छाम । केन साधनेन, ‘अतिमुक्त्या’ अत्यन्तमोचनसमर्थेन कर्मणा ॥

अथोषादेवताके यागे पुरोनुवाक्यामाह । “प्रत्यु व दृश्या-